

Godišnji izvještaj

2019

www.epcg.com

Godišnji izvještaj 2019

Poštovani/e,

Pred vama je Godišnji izvještaj Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić za 2019. godinu. Kao i do sada, osjećamo potrebu da kao odgovorni poslovni ljudi i Kompanija od izuzetne važnosti za crnogorsko društvo i državu već 110 godina, na krajnje transparentan i objektivan način, saopštimo poslovne rezultate u godini koja će ostati zapamćena kao jedna od uspješnijih. Zadovoljni smo, jer je ostvarena neto dobit od 28,3 miliona eura u godini koju je karakterisala nepovoljnija hidrološka situacija u odnosu na hidrološke prilike u 2018. godini.

Ovako dobar rezultat ne bi mogao biti ostvaren da izuzetan doprinos nisu dali svi zaposleni.

Upravo u njihovom dobrom i odgovornom odnosu prema Kompaniji i poslovnim ciljevima, kao i pravovremenim i kvalitetnim odlukama upravljačkih struktura i menadžerskog tima, treba tražiti presudne razloge koji su uticali na ovako dobar poslovni rezultat.

Pored izuzetnog finansijskog rezultata, 2019. ćemo se, sasvim sigurno, sjećati i po tome što smo počeli kapitalnu rekonstrukciju naših velikih hidroelektrana, a na međunarodnom tenderu izabrali ponuđača za izvođenje radova na ekološkoj rekonstrukciji postojećeg bloka TE "Pljevlja".

Takođe, intenzivno stvaramo preduslove za realizaciju projekata iz oblasti obnovljivih izvora energije i na dobrom smo putu da uspješno i sigurno valorizujemo projekte predviđene petogodišnjim investicionim planom u koji smo ušli 2018. godine. Nastavljamo u dobrom pravcu, u cilju konačnog početka izgradnje novih izvora električne energije za koje smo spremni da do kraja decenije u koju smo tek zakoračili investiramo čak 700 miliona eura.

Našim kupcima u 2019. godini ponudili smo niz akcija, one koji redovno izmiruju svoje obaveze nagrađujemo popustima i nagradnim igrama, onima koji duguju omogućavamo izmirenje obaveza po povoljnim uslovima.

U 2019. godini EPCG je uspjela da odradi još jedan sjajan posao, dobili smo ISO certifikate za integrisani menadžment sistem, zaštitu životne sredine i zaštitu na radu. Na taj način, sigurnim korakom realizujemo svoju misiju.

Na kraju, želim da istaknem da ulaganjem u postojeće, ali i izgradnju novih energetske kapaciteta, želimo da zadržimo lidersku poziciju na tržištu električne energije u našoj zemlji i obezbijedimo aktivno učešće i stabilnu poziciju na energetskom tržištu regiona. Pri svemu tome ne zaboravljamo ni potrebe zaposlenih i zato se trudimo da stalno ulažemo u razvoj kadrovskih potencijala i u kontinuitetu stvaramo sve bolje uslove za naše radnike. Jer jedino tako možemo podići nivo korporativne kulture i ostvarivati rezultate od zajedničkog interesa ne samo za nas zaposlene u nacionalnoj elektroenergetskoj kompaniji, nego i za naše akcionare sa jedne i kupce sa druge strane, odnosno sve građane Crne Gore.

Igor Noveljić
Izvršni direktor EPCG

Sadržaj

1.	O KOMPANIJI	8
1.1.	Organizaciona struktura	9
1.2.	Misija, vizija i opšti ciljevi	10
1.3.	Korporativno upravljanje	11
1.3.1.	Skupština akcionara	11
1.3.2.	Odbor direktora	12
1.3.3.	Revizorski odbor i Tim za internu reviziju	13
1.4.	Kapital i vlasnička struktura Društva	13
1.5.	Bitni događaji u kompaniji	14
2.	PROIZVODNI KAPACITETI I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM	18
2.1.	Proizvodni kapaciteti	19
2.2.	Snabđivanje električnom energijom	19
2.2.1.	Projekat „Zlatni tim”	20
3.	OSTVARENJE BILANSA ELEKTRIČNE ENERGIJE	22
3.1.	Proizvodnja električne energije	22
3.1.1.	Akumulacije i dotoci	23
3.1.2.	Pogonska spremnost elektrana	23
3.2.	Potrošnja električne energije od strane kupaca EPCG	24
3.3.	Tabelarni pregled ostvarenja bilansa električne energije EPCG	25
4.	NAPLATA POTRAŽIVANJA ZA ISPORUČENU ELEKTRIČNU ENERGIJU	26
5.	KADROVSKA POLITIKA	26
6.	ZAŠTITA I ZDRAVLJE NA RADU I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	27
6.1.	Zaštita i zdravlje na radu	27
6.2.	Zaštita životne sredine	28
7.	UPRAVLJANJE RIZICIMA	29
7.1.	Ciljevi i metode upravljanja finansijskim rizikom	29
7.2.	Informacije o izloženosti rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka	30
7.3.	Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja	30
8.	KORPORATIVNA FILANTROPIJA I SPONZORSTVA	31
8.1.	Korporativna filantropija	31
8.2.	Sponzorstva	33
9.	KAPITALNA ULAGANJA	34
10.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA	35
10.1.	Bilans uspjeha	35
10.2.	Bilans stanja - pregled aktive	36
10.3.	Bilans stanja - pregled pasive	37
11.	NAGRADE	38
11.	DALJI RAZVOJ	39

10 kompaniji

Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić (u daljem tekstu „EPCG” ili „Društvo”) je vertikalno integrisano društvo čija je osnovna djelatnost proizvodnja električne energije i snabdijevanje električnom energijom u Crnoj Gori. Osim pomenutog, Društvo se bavi izgradnjom i održavanjem elektroenergetskih objekata, kupoprodajom električne energije, projektovanjem i nadzorom, kao i drugim djelatnostima propisanim Statutom EPCG.

EPCG je registrovana kao:

- privredno društvo kod Poreske uprave – centralnog registra privrednih subjekata pod br. 40000330/061,
- emitent hartija od vrijednosti kod Komisije za tržište kapitala,
- nosilac dvije licence za obavljanje elektroenergetske djelatnosti kod Regulatorne agencije za energetiku (RAE):
 - E-001 – za proizvodnju električne energije i
 - E-021 – za snabdijevanje električnom energijom.

Organi društva

Skupština akcionara

Odbor direktora

Izvršni direktor

Sekretar društva

Kapaciteti proizvodnje

Društvo raspolaže kapacitetima za proizvodnju električne energije ukupne bruto instalisane snage **877,38 MW**, od čega:

342 MW

HE Piva

307 MW

HE Perućica

225 MW

TE Pljevlja

3,38 MW

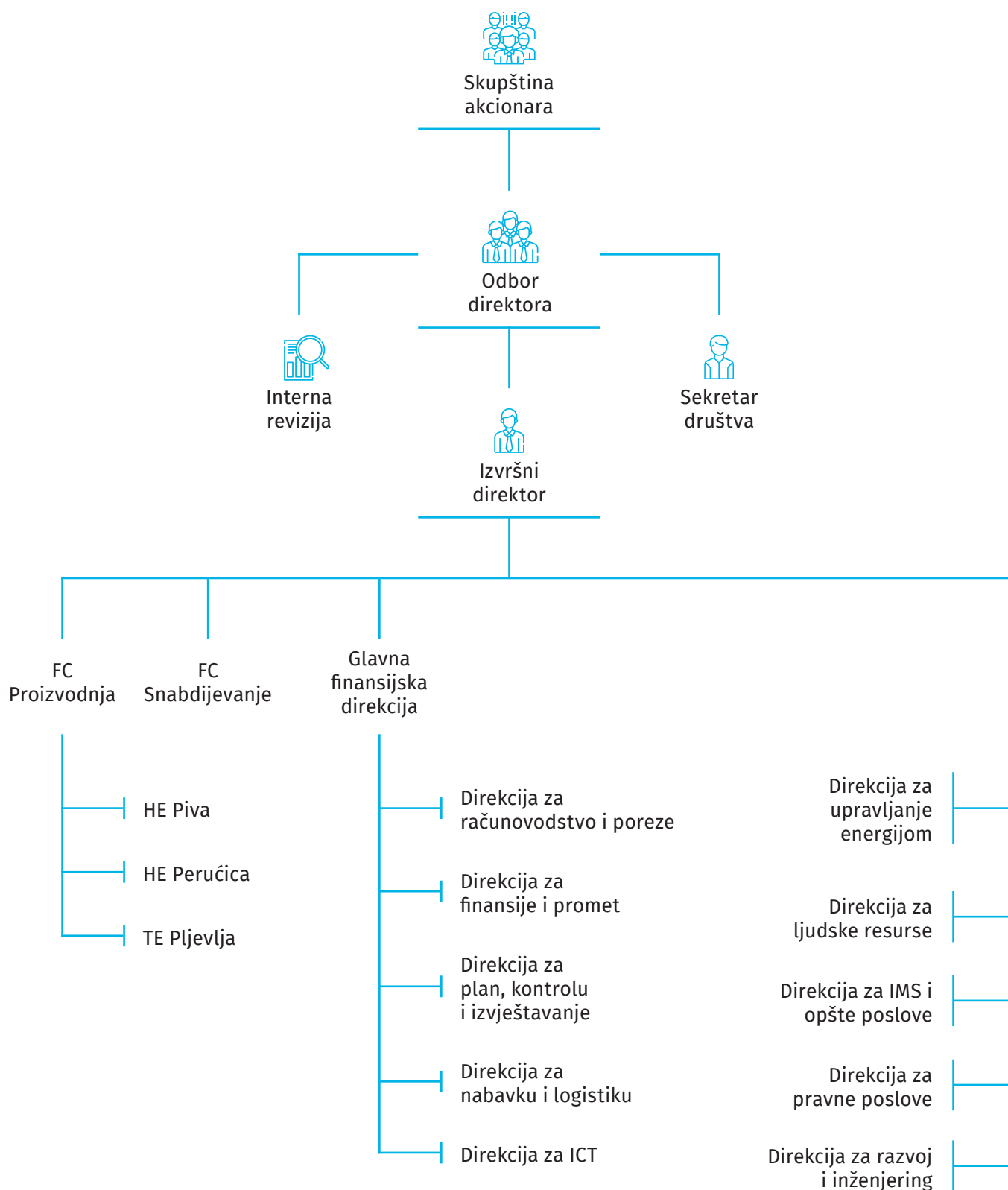
mHE*

*Rijeka Mušovića, Šavnik, Lijeva Rijeka, Podgor i Rijeka Crnojevića

Djelatnosti EPCG se obavljaju na način koji obezbjeđuje uredno i kvalitetno snabdijevanje električnom energijom i zadovoljavanje potreba crnogorskog konzuma, profitabilnost poslovanja, efikasnost upravljanja i ostvarivanja dobrih poslovnih odnosa sa svim partnerima.

11 Organizaciona struktura

Organizacionu strukturu Društva čine organi Društva i organizacione cjeline (operativne i funkcionalne cjeline). U nastavku je data organizaciona šema Društva, izuzimajući kompanije koje su u većinskom vlasništvu EPCG (Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o., Podgorica – 100%, Rudnik Uglja AD Pljevlja – 100%, EPCG d.o.o. Beograd – 100% i Zeta energy d.o.o. Danilovgrad – 51%).

12

Misija, vizija i opšti ciljevi

VIZIJA

Liderska uloga u privrednom razvoju Crne Gore, konkurentnost na evropskom tržištu i aktivno učešće u novim tržišnim izazovima kroz ulaganje u ljude, zelenu energiju, nove tehnologije i kapacitete, održavanje i optimalno korišćenje resursa i digitalnu transformaciju kompanije...

MISIJA

EPCG je pouzdana i kvalitetna proizvodnja, snabdijevanje i trgovina električnom energijom uz potpuno zadovoljavanje zahtjeva i potreba naših korisnika i drugih zainteresovanih strana, unapređenje brige o životnoj sredini i visok stepen društvene odgovornosti. Unapređenje poslovanja uz poštovanje i primjenu najvećih stručnih i etičkih standarda, odgovorno ponašanje u obavljanju djelatnosti u skladu sa važećim propisima, poštovanje i obezbjeđenje povjerenja kako unutar EPCG, tako i u širem poslovnom okruženju.

OPŠTI CILJEVI

- Sigurno i pouzdano snabdijevanje potrošača električnom energijom,
- Pouzdana i efikasna proizvodnja,
- Povećanje poslovne efikasnosti i efektivnosti,
- Zadovoljan kupac,
- Povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima proizvodnje,
- Efikasan energetska menadžment – trgovina električnom energijom i upravljanje resursima,
- Atraktivan poslodavac za akumulaciju ljudskih potencijala,
- Zadovoljenje standarda ekologije,
- Zadovoljenje standarda bezbjednosti i zdravlja na radu,
- Izlazak na strana tržišta.

1 3 Korporativno upravljanje

Međunarodna finansijska grupacija u okviru Grupacije Svjetske banke definiše Korporativno upravljanje kao odnos između različitih nosilaca interesa u odnosu na kontrolu kompanija. Prije svega, korporativno upravljanje bavi se odnosima između vlasnika kompanije – akcionara i onih koji upravljaju poslovanjem kompanije – administracijom koju su akcionari unajmili da vodi kompaniju.

Pravila korporativnog upravljanja u Društvu baziraju se na relevantnim zakonskim okvirima, Statutu kompanije i internim procedurama.

1 3 1 Skupština akcionara

Skupština akcionara je najviši organ Društva. Neka od isključivih prava Skupštine akcionara, shodno Statutu Društva, su da: donosi statut i izmjene i dopune statuta Društva, bira i razrješava članove Odbora direktora, bira i razrješava Revizora, bira i razrješava likvidatora, donosi odluku o raspolaganju imovinom Društva čija je vrijednost veća od 10% osnovnog kapitala Društva, usvaja godišnje finansijske iskaze i izvještaje o poslovanju Društva, kao i sva ostala prava shodno Statutu EPCG. Statutom EPCG su takođe definisane obaveze Skupštine akcionara, kao i sve relevantne radnje koje se nalaze pod njenom nadležnošću.

U 2019. godini su održane dvije sjednice Skupštine akcionara, prva 30.08.2019. i druga 27.12.2019.

Na XVII redovnoj Skupštini akcionara Društva, održanoj 30.08.2019. donijete su sljedeće odluke:

- o odobravanju investicije zajedničke izgradnje vjetroelektrane Gvozd – Opština Nikšić,
- o odobravanju ugovora o zajedničkom razvoju projekta VE Gvozd,
- o utvrđivanju prečišćenog teksta statuta Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić,
- o izmjenama statuta Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić,
- o odobravanju kupovine sopstvenih akcija,
- o razrješavanju članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić,
- o izboru članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić,
- o izboru revizora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić,
- o usvajanju finansijskih iskaza Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2018. godinu,
- o usvajanju konsolidovanih finansijskih iskaza Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2018. godinu.
- o usvajanju izvještaja o poslovanju Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2018. godinu,
- o raspodjeli dobiti iskazane na dan 31.12.2018. godine,
- o poništenju sopstvenih akcija i
- o smanjenju osnovnog kapitala Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić po osnovu poništenja sopstvenih akcija.

Na XX vanrednoj Skupštini akcionara Društva, održanoj 27.12.2019., donijete su sljedeće odluke:

- o isplati dividende Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za 2018. godinu,
- o razrješavanju članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić
- o izboru članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić

132

Odbor direktora

Odbor direktora je organ upravljanja i rukovođenja Društvom čije odluke izvršavaju Izvršni direktor, Sekretar Društva i Izvršni rukovodioci. Odbor direktora je kolektivno tijelo od sedam članova i njime rukovodi predsjednik. Članove bira Skupština akcionara, a poslovi i zadaci ovog organa su definisani Statutom EPCG.

U 2019. godini Odbor direktora je održao trinaest sjednica.

U trenutku sastavljanja Izvještaja menadžmenta, Odbor direktora radi u sljedećem sastavu:

Samir Hodžić / Srđan Spaić / Nikola Vujović / Miloš Konatar
Prof. dr. Vladan Radulović / Đoko Krivokapić, predsjednik / Dr Ranko Milović

1.3.3 Revizorski odbor i Tim za internu reviziju

Za obavljanje kontrolnih poslova u Društvu su formirani Revizorski odbor i Tim za internu reviziju.

Revizorski odbor, shodno ovlaštenjima utvrđenim Zakonom o računovodstvu i Zakonom o reviziji, nadzire proces finansijskog izvještavanja, interne kontrole i zakonskog i etičkog vođenja Društva. U trenutku sastavljanja Izvještaja menadžmenta članovi Revizorskog odbora EPCG su Milan Lakičević, predsjednik, i Milijana Novović Burić, član.

Tim za internu reviziju, shodno zakonu, vrši nezavisne i objektivne aktivnosti u cilju poboljšanja poslovanja Društva kroz sistematičan pristup procijenjivanju i unaprijeđivanju efikasnosti procesa upravljanja rizicima i kontrolom korporativnog upravljanja. Strukturu i sastav Tima za internu reviziju utvrđuje Odbor direktora.

1.4 Kapital i vlasnička struktura Društva

769.927.930€
Registrovani osnovni
akcijski kapital EPCG

118.132.402
Ukupan broj
akcija

6,5175€
Nominalna vrijednost
akcije

U sljedećem pregledu data je registrovana vlasnička struktura kapitala sa nominalnim i procentualnim podacima učešća u kapitalu EPCG:

STRUKTURA KAPITALA EPCG NA DAN 31.12.2018.

Akcionari	Broj akcija	Nominalna vrijednost akcije	Ukupna akcijska vrijednost (€)	Učešće u kapitalu
Država Crna Gora	104.736.921	6,5175	682.622.883	88,66%
Elektroprivreda Crne Gore A.D. Nikšić	11.813.238	6,5175	76.992.779	10,00%
Druga pravna lica	31.851	6,5175	207.589	0,03%
Fizička lica	1.412.584	6,5175	9.206.515	1,20%
Zbirni kastodi računi	137.808	6,5175	898.164	0,12%
UKUPNO	118.132.402		769.927.930	100,00%

Tabela br. 1: Struktura kapitala EPCG na dan 31.12.2019.

Društvo na dan 31.12.2019. godine posjeduje ukupno 11.813.238 sopstvenih akcija. Naime, na XVII redovnoj Skupštini akcionara Društva održanoj 30.08.2019., ista je odlukom odobrila da Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić kupi 11.813.238 sopstvenih akcija od akcionara A2A S.p.A Breša po cijeni od 4,4752828317€ po akciji.

14

Bitni događaji u kompaniji

U izvještajnom periodu promijenjen je vlasnički udio u Društvu. Redovna XVII Skupština akcionara, 30.08.2019, donijela je odluku da EPCG odobri kupovinu 11.813.238 sopstvenih akcija od akcionara A2A S.p.A Breša po cijeni od 4,4752828317 € po akciji. Vlada Crne Gore, u okviru tri tranše, u toku 2019. godine otkupila je ostatak akcija od akcionara A2A S.p.A Breša i to: prvu tranšu od 8.826.438 akcija ukupne vrijednosti 39.923.744€ u aprilu, drugu tranšu od 3.202.845 akcija ukupne vrijednosti 14.333.637€ u novembru i posljednju, treću tranšu od 636.793 akcija ukupne vrijednosti 2.849.828 € u decembru.

Skupština akcionara je na XVII redovnom zasjedanju donijela Odluku o poništenju 13.052.876 sopstvenih akcija nominalne vrijednosti 6,5175 €, koje su stečene 14.09.2018. godine kupovinom po Odluci XVI redovne Skupštine akcionara Društva br. 10-00-36657 od 23.08.2018. Shodno gore navedenoj Odluci, Skupština akcionara je na istom zasjedanju donijela Odluku o smanjenju osnovnog kapitala Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić po osnovu poništenja sopstvenih akcija. Osnovni kapital Društva je smanjen sa 855.285.366€ na 769.927.930€ tj. smanjen je 85.357.436€.

Elektroprivreda Crne Gore potpisala je Ugovor sa njemačkom KfW Bankom, vrijedan 33 miliona eura, za realizaciju projekta druge faze rekonstrukcije i modernizacije HE „Perućica“.

Druga faza rekonstrukcije i modernizacije HE „Perućica“ obuhvata rekonstrukciju i modernizaciju hidromašinske i elektro opreme agregata A5, A6 i A7, hidromehaničke opreme zatvaračnica, opreme za hidrološko-hidraulička mjerenja, ugradnju integralnog informacionog sistema na nivou elektrane, rekonstrukciju i modernizaciju građevinskih objekata sistema - sanaciju i nadvišenje kanala Opačica i rekonstrukciju kanala Moštanica.

Dio sredstava u iznosu od oko 700.000 eura iz ovog kreditnog aranžmana kredita KfW biće oprijedjeljen za izradu projektne i tenderske dokumentacije za izbor isporučioaca opreme i izvođača radova za agregat A8 nominalne snage od 58,5MW, čijom ugradnjom će se uvećati instalisana snaga elektrane sa 307 MW na 365,5 MW. Vrijednost ovog projekta je procijenjena na oko 23 miliona eura“.

EPCG je 11. jula 2019. objavila tendersku dokumentaciju za otvoreni postupak javne nabavke radova na ekološkoj rekonstrukciji termoelektrane Pljevlja – blok I. Tim činom počela je realizacija projekta vrijednog 54.5 miliona eura. Projekat ekološke rekonstrukcije podrazumijeva izgradnju sistema za odsumporavanje, sistema za denitrifikaciju, unaprijeđenje rada elektrofilterskog postrojenja, kao i izgradnju sistema za tretman otpadnih voda. Uporedo sa tim projektom teći će i revitalizacija deponije Maljevac u vrijednosti od dodatnih 20 miliona eura.

Komisija EPCG za izbor najpovoljnije ponude na tenderu za izvođenje radova na ekološkoj rekonstrukciji postojećeg termoelektrinskog postrojenja ocijenila je da je najpovoljniju ponudu za realizaciju tog projekta dostavio konzorcijum DEC INTERNATIONAL-BEMAX-BB SOLAR-PERMONTE. Projekat ekološke rekonstrukcije postojećeg bloka TE „Pljevlja”, trebalo bi da bude realizovan do 2021. godine i omogućiti nastavak rada termoelektrinskog kompleksa u Pljevljima (TEP-RUP) u narednih 20 do 30 godina.

Ugovor zaključen sa konzorcijumom “SEVER-NIKCOM-KONČAR GIM” odnosi se na revitalizaciju šest generatora u HE „Perućica”, što će u znatnoj mjeri povećati pogonsku spremnost, sigurnost i pouzdanost u radu te produžiti vijek trajanja naše najstarije velike hidroelektrane koja je u sistemu još od 1961.godine.

Radovi vrijedni oko tri miliona eura izvode se u periodima planskog zastoja Hidroelektrane zbog redovnog godišnjeg remonta. Rok za završetak posla je kraj 2021.godine. Do sada su po ugovoru revitalizovana dva, a ove godine predstoji i kapitalna revitalizaciji još dva generatora.

Revitalizacija agregata podrazumijeva demontažne i montažne radove, usluge mjerenja, kontrole i ispitivanja na generatorima, sanacione radove i usluge u hidroelektrani, kao i izradu i reparaciju djelova generatora u fabrici izvođača radova te isporuku i ugradnju opreme.

Paralelno sa realizacijom rekonstrukcije i modernizacije HE „Perućica” biće realizovana i zamjena transformatora, a dio sredstava iz kredita predviđen je za izradu dokumentacije za novi, osmi agregat a vrijednost tog projekta je 23 miliona eura.

Nakon što su akcionari EPCG na 17. redovnoj Skupštini Društva podržali Odluku o investiranju u izgradnju VE „Gvozd“ na Krnovskoj visoravni u Nikšiću, ugovor o zajedničkom razvoju projekta, vrijednog 58 miliona eura, potpisan je sa austrijskom kompanijom Ivicom Holding GmbH, 6. septembra 2019. godine.

Buduća vjetroelektrana raspolažeće snagom od 54,6 MW. Očekivana godišnja proizvodnja iznosi oko 150 GWh. Početak izgradnje najavljen je za proljeće 2021. godine. Radovi bi trajali 18 mjeseci, a puštanje elektrane u probni rad predviđeno je tokom jeseni 2022. godine.

Projekat fazne rekultivacije deponije pepela i šljake na Maljevcu, vrijedan je oko 20 miliona eura. Predviđeno je da bude završen do 2023. godine do kada se očekuje da bude realizovan i projekat ekološke rekonstrukcije termoelektrane “Pljevlja”.

U okviru projekta predviđena je rekultivacija kasete dva, izmještanje Paleškog potoka i izgradnja crnog postrojenja, a planirana je i sanacija klizišta nizvodno od brane. Rekultivacija kasete jedan i tri, koje su značajno veće od kasete dva finansiraće se iz budžeta EPCG.

Rekultivacijom deponije dobiće se zeleni pojas na kojem će biti zasađeno odgovarajuće rastinje i drveće čime će Pljevlja dobiti još jedan uređen parkovski prostor. Na preko 600 hiljada m² površine biće posađeno 45 hiljada sadnica javora, crnog bora i ruje, po najsavremenijim standardima struke, a prvi dio parka biće završen na ljeto 2020. godine. Biće izgrađena i biciklistička i trim staza, postavljen parkovski mobilijar, klupe za odmor i drugi sadržaji koje podrazumijevaju savremeno uređeni parkovi.

Dio aktivnosti iz projekta sprovodi se iz kredita Svjetske banke, a nakon završetka projekta ekološke rekonstrukcije termoelektrane stvoriće se uslovi za tzv. inertizaciju otpada i otpočinjanje aktivnosti u vezi sa konačnim zatvaranjem deponije.

EPCG A.D. Nikšić i konzorcijum renomiranih kompanija: Litostroj Power d.o.o, Končar - Generatori i motori d.d. i Elektroremont d.o.o. Subotica – prvorangirani izvođač radova u postupku javnih nabavki, potpisali su, krajem januara 2019, Ugovor o generalnom remontu drugog agregata u HE “Piva”.

Vrijednost projekta je 1.767.404,00 € bez PDV-a, a podrazumijeva kapitalni remont agregata, odnosno zamjenu istrošenih i nefunkcionalnih djelova mašine, čime će se znatno poboljšati njene performanse, produžiti radni vijek i obezbijediti visok stepen pogonske spremnosti i sigurnosti u radu u dužem periodu.

Agregat A2 u pogonu je od početka rada HE „Piva“, 1976. godine.

Predstavnici kompanije SGS, jedne od najprestižnijih svjetskih kuća za sertifikaciju sa sjedištem u Ženevi uručili su, sredinom decembra 2019. godine, Elektroprivredi Crne Gore sertifikate za integrisani sistem menadžmenta, nakon što je tim provjerivača SGS-a realizovao sertifikacionu provjeru primenjujući vrlo visoke zahtjeve SGS Globalnih procedura.

EPCG su dodijeljeni sljedeći sertifikati:
 ISO 9001 – Sistemi menadžmenta kvalitetom;
 ISO 14001 – Sistemi menadžmenta životnom sredinom;
 ISO 45001 – Sistemi menadžmenta bezbjednošću i zdravljem na radu.

Na taj način EPCG je svrstana u red modernih evropskih kompanija u oblasti proizvodnje, trgovine i snabdijevanja električnom energijom, koje poslovanje zasnivaju na internacionalnim standardima.

Elektroprivreda Crne Gore i norveška kompanija NTE, krajem godine, puštile su u pogon rekonstruisanu i modernizovanju MHE „Slap Zete“.

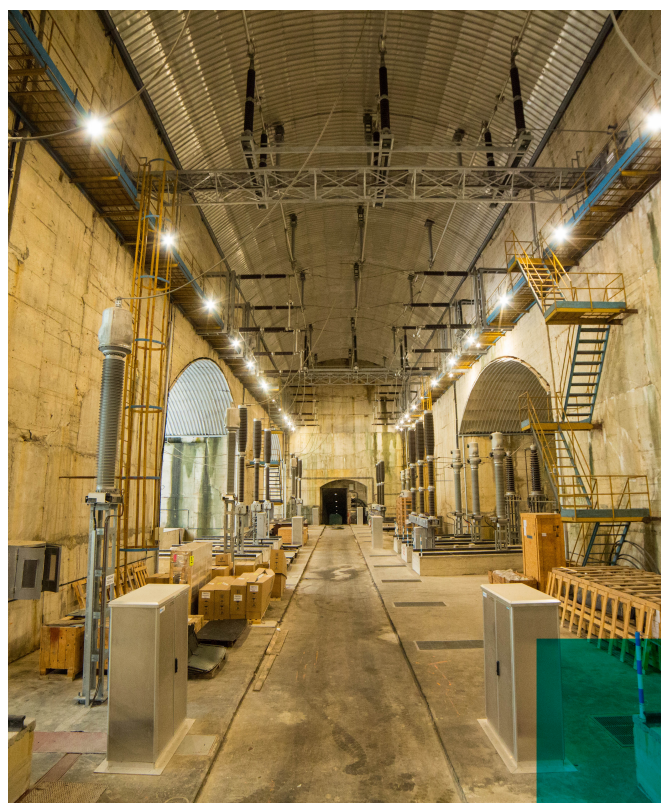
Rekonstrukcija i modernizacija dvije male hidroelektrane u sastavu zajedničke kompanije „Zeta energy“, potvrda je kvalitetne i obostrano korisne saradnje crnogorske nacionalne elektroenergetske kompanije i norveške kompanije NTE, a obuhvatila je izradu, isporuku, testiranje i montažu elektro-mašinske i hidro-mehaničke opreme, kao i izradu prateće dokumentacije, odnosno glavnog-izvođačkog i projekta izvedenog stanja.

Projekat, vrijedan blizu 7 miliona eura, predvidio je potpunu automatizaciju pogona, a posao u planiranim rokovima završava poljska kompanija ZRE iz Gdanjska, sa kojom je potpisan ugovor kao prvorangiranim ponuđačem na tenderu sprovedenom 2017.godine.

MHE „Slap Zete“ izgrađena je 1952. godine sa instalisanom snagom od 1,2 MW.

2 Proizvodni kapaciteti i snabdijevanje električnom energijom

Snaga svakog elektroenergetskog sistema se bazira na izgrađenosti i kapacitetima proizvodnih postrojenja, od kojih se prije svega očekuje da daju dovoljne količine električne energije, što postaje sve teži zadatak. Danas, kada je potreba za energentima sve veća, nije potrebno dokazivati da je proizvodnja električne energije od suštinskog značaja ne samo za stabilnost elektroenergetskog sistema, već predstavlja neophodan preduslov privrednog i ekonomskog razvoja.

21 Proizvodni kapaciteti

Snaga našeg elektroenergetskog sistema se bazira na kapacitetima proizvodnih postrojenja HE Perućica, HE Piva i TE Pljevlja.

HE „Perućica”

je najstarija velika hidroelektrana u Crnoj Gori, puštena u pogon 1960. godine. Nazvana je po vrelu Perućica, koje izvire u blizini hidroelektrane. Nalazi se na teritoriji opštine Nikšić, u sjevernom dijelu Bjelopavličke ravnice, dok su male hidroelektrane smještene na teritorijama opština Kolašin, Podgorica, Cetinje i Šavnik.

Njena bruto instalisana snaga iznosi 307 MW. U 2019. godini proizvodnja HE Perućica je iznosila 952 GWh dok su male hidroelektrane u vlasništvu EPCG u istom periodu proizvele 4 GWh.

HE „Piva”

akumulaciono pribransko postrojenje sa jednom od najvećih betonskih lučnih brana u svijetu, je u pogonu od 1976. godine. Njena osnovna djelatnost je proizvodnja električne energije u vršnom režimu rada, jer ima mogućnost brzog startovanja i sinhronizacije na dalekovodnu mrežu 220 kV. Smještena je u planinskom masivu na sjeverozapadu Crne Gore. Zbog specifičnih topografskih karakteristika terena kompletno postrojenje urađeno je ispod površine zemlje. Njena bruto instalisana snaga iznosi 342 MW. U 2019. godini proizvodnja HE Piva je iznosila 665 GWh.

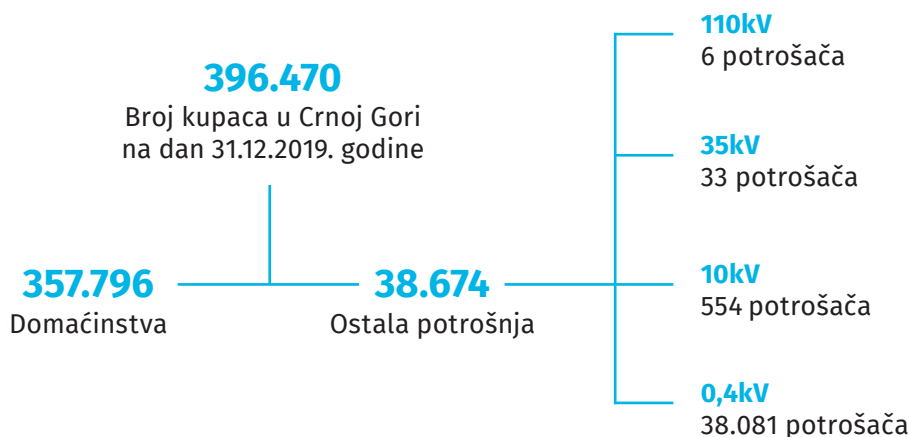

TE „Pljevlja”

je prva crnogorska kondenzaciona termoelektrana, koja je počela sa radom 1982. godine. Lokacija termoelektrane je na četvrtom kilometru puta Pljevlja – Đurđevića Tara – Žabljak. Snabdijevanje termoelektrane vodom za hlađenje i druge potrebe vrši se iz akumulacije „Otilovići”. Nalazi se na rijeci Čehotini i udaljena je oko 8 km od termoelektrane sa kojom je povezana asfaltnim putem.

Bruto instalisana snaga TE Pljevlja iznosi 225 MW. U 2018. godini proizvodnja TE Pljevlja je iznosila 1.390 GWh.

22 Snabdijevanje električnom energijom

221

Projekat „Zlatni tim”

Projekat „Zlatni tim” je započet u avgustu 2012. godine sa ciljem povećanja broja kupaca koji redovno izmiruju svoje obaveze za utrošenu električnu energiju. Kao rezultat projekta, broj redovnih kupaca iz kategorija „domaćinstva” je u konstantnom porastu i na dan 31.12.2019. je iznosio **204.817**, 9.966 više u odnosu na isti period prethodne godine.

Od 01.01.2018. godine EPCG je povećala procenat popusta za članove Zlatnog tima na 13% na cijenu aktivne električne energije, umjesto dotadašnjih 10%. Takođe, u istom periodu je počeo obračun popusta od 3% na cijenu aktivne električne energije kod redovnih kupaca iz kategorije ostali distributivni kupci, izuzev malih kupaca u skladu sa članom 196. Zakona o energetici.

U okviru projekta „Zlatni tim” tokom 2019. godine je realizovana nagradna igra „Zlatni tim, uhvati ritam” sa nagradnim fondom u ukupnom iznosu od 74.671€. Pravo učešća u nagradnoj igri imali su svi kupci iz kategorije domaćinstva koji na 31.01.2019. godine nisu imali dugovanja prema EPCG, a u narednim kolima svi kupci iz kategorije „domaćinstva” koji su zadržali status člana „Zlatnog tima”.

PLAVI MODEL omogućava potrošnju 150 kWh električne energije u višoj (VT) i još toliko u nižoj tarifi (NT) po cijeni dva odsto nižoj od prethodne. Svaki potrošeni kilovat-sat preko navedene količine obračunavaće se po novoj cijeni. Članovi Zlatnog tima dodatno dobijaju 13 odsto popusta na aktivnu energiju tako da se račun dodatno umanjuje.

PLAVI MODEL

Ukupna potrošnja (kWh)	VT (kWh)	NT (kWh)	Obračun cjelokupnog računa (€)			
			Osnovni model	Plavi model	Crveni model	Zeleni model
200(kWh)	126	74	21,51	20,72	22,04	21,99
ZLATNI TIM	POPUST 13%		20,16	19,48	20,63	20,65
300(kWh)	150	150	29,90	28,81	31,94	30,62
ZLATNI TIM	POPUST 13%		28,04	27,10	29,82	28,77
400(kWh)	200	200	40,36	39,54	43,08	41,33
ZLATNI TIM	POPUST 13%		37,89	37,18	40,25	38,86
500(kWh)	250	250	50,83	50,27	54,23	52,04
ZLATNI TIM	POPUST 13%		47,74	47,25	50,69	48,95

Ilustracija potrošnje

CRVENI MODEL nudi istu, jedinstvenu cijenu energije 24 h, svakog dana u sedmici, bez podjele na višu i nižu tarifu. Ovaj model može biti interesantan kupcima koji dominantno električnu energiju troše u periodu više tarife tj. tokom dana. Članovi Zlatnog tima dodatno dobijaju 13 odsto popusta na aktivnu energiju.

CRVENI MODEL

Ukupna potrošnja (kWh)	VT (kWh)	NT (kWh)	Obračun cjelokupnog računa (€)			
			Osnovni model	Plavi model	Crveni model	Zeleni model
600(kWh)	432	168	66,03	65,97	65,92	67,48
ZLATNI TIM	POPUST 13%		61,78	61,72	61,68	63,23
600(kWh)	480	120	67,75	67,90	66,12	69,20
ZLATNI TIM	POPUST 13%		63,30	63,43	61,88	64,75
600(kWh)	540	60	69,91	70,41	66,37	71,36
ZLATNI TIM	POPUST 13%		65,20	65,65	62,13	66,66
600(kWh)	600	0	72,06	72,92	66,62	73,51
ZLATNI TIM	POPUST 13%		67,11	67,86	62,38	68,56

Ilustracija potrošnje

ZELENI MODEL podrazumijeva potrošnju energije isključivo iz obnovljivih, zelenih izvora energije po cijeni Osnovnog modela uz dodatnih 0,2 centa po kWh. Članovi Zlatnog tima dodatno dobijaju 13 odsto popusta na aktivnu energiju.

ZELENI MODEL

Ukupna potrošnja (kWh)	VT (kWh)	NT (kWh)	Obračun cjelokupnog računa (€)			
			Osnovni model	Plavi model	Crveni model	Zeleni model
300(kWh)	180	120	30,97	30,06	32,06	31,70
ZLATNI TIM	POPUST 13%		28,99	28,20	29,94	29,72
600(kWh)	360	240	63,45	63,26	65,62	64,90
ZLATNI TIM	POPUST 13%		59,49	59,33	61,38	60,94
900(kWh)	540	360	95,92	96,58	99,18	98,10
ZLATNI TIM	POPUST 13%		89,98	90,56	92,82	92,16
1200(kWh)	720	480	128,39	129,90	132,74	131,30
ZLATNI TIM	POPUST 13%		120,48	121,79	124,26	123,38

Ilustracija potrošnje

U skladu sa inicijativom i odlukom Vlade Crne Gore o ukidanju naknade OIE1, EPCG je, shodno Zakonu o energetici i Opštim uslovima za snabdijevanje električnom energijom u svojstvu snabdjevača krajnjih kupaca, počela primjenu tarifnih modela od 1. juna 2019. godine.

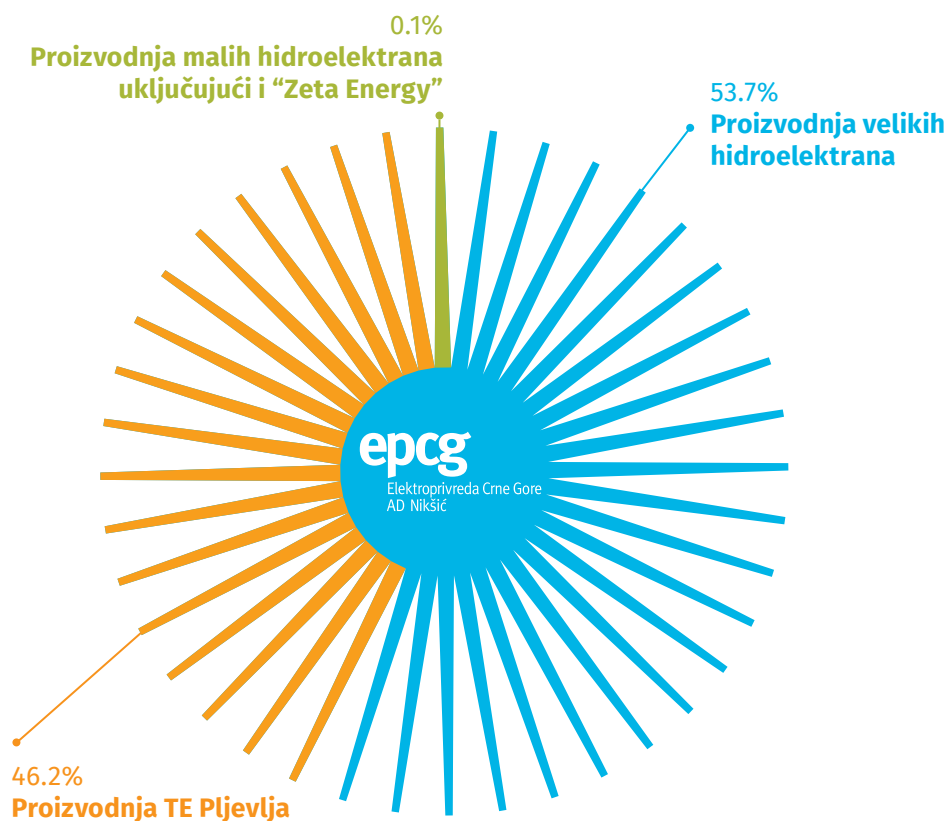
Cilj EPCG je da svoje uslugu unaprijedi i prilagodi potrebama potrošača, a odabirom jednog od ponuđenih tarifnih modela snabdijevanja, stimulise se energetska efikasnost i smanjuje budžetsko opterećenje kupaca u zavisnosti od načina potrošnje i povoljnosti tarifnog modela.

Kupci će moći jednom u toku kalendarske godine da izaberu tarifni model, a informaciju o tome koji najviše odgovara njihovom načinu potrošnje mogu da dobiju na šalterima lokalnog snabdijevanja ili besplatnim pozivom na broj call centra, 19100. Uz to, na web portalu EPCG već je postavljen kalkulator a domaćinstva će ubrzo dobiti i ilustrativni flajer sa svim relevantnim informacijama za izbor modela. Kupci koji su tokom aprila potpisali ugovor o izboru tarifnog modela primjena istog stupio je na snagu od 1. juna.

Ostvarenje bilansa električne energije

Proizvodnja električne energije

951,97 GWh

Ostvarena proizvodnja HE „Perućica”

+3,5% više od plana

-8,7% manje nego u 2018. godini

665,09 GWh

Ostvarena proizvodnja HE „Piva”

-11,3% manje od plana

-33,1% manje nego u 2018. godini

4,02 GWh

Ostvarena proizvodnja malih hidroelektrana EPCG

„Zeta Energy” je tokom protekle godine bila u rekonstrukciji, u decembru tokom probnog rada mHE „Slap Zete” ostvarila je proizvodnju od **0,16 GWh**.

1.390,12 GWh

Ostvarena proizvodnja TE „Pljevlja”

+5,6% više od plana

-3,7% manje nego u 2018. godini

3.011,19 GWh

Ukupna ostvarena proizvodnja električne energije elektrana koje pripadaju Elektroprivredi Crne Gore u 2019. godini

255,6 GWh

Preuzeto od povlašćenih proizvođača

423,76 GWh

Najveća mjesečna proizvodnja ostvarena u **decembru**

80,7 GWh

Najmanja mjesečna proizvodnja ostvarena u **aprilu**

311 Akumulacije i dotoci

U akumulacijama HE „Perućica”, na početku godine je bilo 125 GWh tj. 17% manje od plana. Zbog izuzetno velike količine padavina u novembru, krajem godine akumulacije su bile pune, odnosno na maksimumu od 190 GWh. Krajem novembra i početkom decembra punila se i retenzija Vrtac.

Na HE “Piva” je stanje akumulacije na početku godine bilo 159 GWh, što je bilo za oko 22% više od plana, a na kraju godine 254 GWh, odnosno skoro duplo više od planirane količine. HE “Piva” je radila sa srednjim mjesečnim kotama od 643.4 mnm u oktobru (najniža), do 673.9 mnm u junu (najviša), a srednja godišnja kota bila je 659.19 mnm. Srednji godišnji dotok je bio 59,4 m³/s, što je za oko 19% manje od plana.

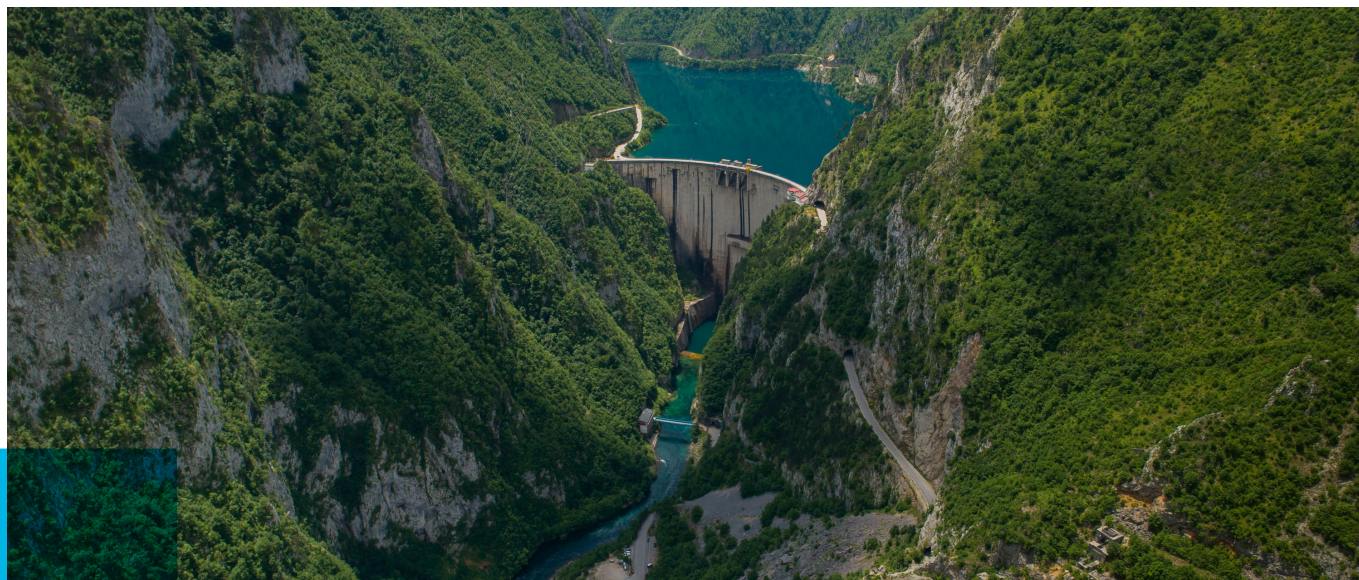

312 Pogonska spremnost elektrana

HE „Perućica” je u 2019. godini zbog remonta i totalne obustave rada elektrane bila van pogona od 2. do 29. avgusta. Zbog prorade zaštita agregati su ukupno bili u zastoju oko 10,2 sati, a zbog kvarova ukupno 236 sati, što je neznatno uticalo na pouzdanost rada elektrane. Zbog obimnijih radova na agregatima A3, A5 i A7, koji su trajali nekoliko mjeseci, bili su i odgovarajući cjevovodi ispražnjeni, što je onemogućilo i korišćenje agregata A4 i A6 u jednom periodu.

HE „Piva” je u 2019. godini zbog godišnjeg remonta bila u totalnoj obustavi u trajanju od 62 dana – od 10. septembra do 11. novembra, što je više od planiranog vremena (po Bilansu) za 16 dana. Kapitalni remont agregata A2 počeo je 15. aprila i do kraja 2019. nije završen.

TE „Pljevlja” je bila van pogona, zbog godišnjeg remonta 1.542 sata a zbog ispada i kvarova 490 sati.

HE „Perućica”

80,4%

Koeficijent
raspoloživosti

99,5%

Koeficijent
pouzdanosti

HE „Piva”

65,3%

Koeficijent
raspoloživosti

99,8%

Koeficijent
pouzdanosti

TE „Pljevlja”

76%

Koeficijent
raspoloživosti

93,2%

Koeficijent
pouzdanosti

Tabela br. 2: Koeficijenti raspoloživosti i pouzdanosti elektrana u 2019. godini

Potrošnja električne energije od strane kupaca EPCG

2.341,31 GWh

Ukupna potrošnja
električne energije kod
distributivnih kupaca u
toku 2019. godine

100% od plana

102% od ostvarenja u
toku 2018. godine

Kupci - 110kV

635 GWh

Kupci - 35, 10 i 0.4 kV

2,341.3 GWh

CEDIS gubici

363.08 GWh

CGES gubici

129.8 GWh

Najveća mjesečna isporuka EPCG potrošačima

352.6 GWh / AVGUST

Najmanja mjesečna isporuka EPCG potrošačima

249.1 GWh / MAJ

Tabelarni pregled ostvarenja bilansa električne energije EPCG

Tabela br. 3: Pregled ostvarenje bilansa električne energije EPCG za 2019. godinu

Ostvarenje bilansa električne energije (GWh)	Ostvarenje 2019	Plan 2019	Ostvarenje/plan	Ostvarenje 2018	2019/2018
1. PROIZVODNJA	3.266,8	3.317,8	98%	3.677,5	89%
1.1. Proizvodnja elektrana EPCG	3.011,2	2.991	101%	3.484,2	86%
1.1.1. Proizvodnja hidroelektrana	1.621,1	1.674	97%	2.040,5	79%
- HE "Perućica"	952	920	103%	1.042,3	91%
- HE "Piva"	665,1	750	89%	993,9	67%
- Male HE EPCG	4	4	100%	4,3	93%
1.1.2. Proizvodnja TE "Pljevlja"	1.390,1	1.317	106%	1.443,7	96%
1.2. Otkup proizvodnje	255,6	326,8	78%	193,3	132%
1.2.1. Od MHE "Zeta Energy"	0,2	10,6	2%	13	1%
1.2.2. Pripadajući dio od povlašćenih izvora	253,6	316,2	80%	179,8	141%
1.2.3. Od novih izvora u probnom radu	1,9	0,0	-	0,5	413%
2. Nabavka	1.195,5	397,5	301%	801,8	149%
2.1. Kupovina na tržištu električne energije	1.139,5	389	293%	744,3	153%
2.2. ERS po Ugovoru o DPTS	6,5	8,5	76%	8,1	80%
2.3. CGES - tercijarna i sekund. regulacija	30,1			42,4	71%
2.4. CGES - kompenzacioni programi	12,5	0	0%	10,6	118%
2.5. CEDIS debalans	7	0		-3,6	-198%
3. RASPOLOŽIVO ZA PRODAJU (1+2)	4.462,3	3.715,3	120%	4.479,3	100%
4. PRODAJA	4.462,3	3.715,3	120%	4.479,3	100%
4.1. Prodaja na tržištu električne energije	880,8	669,9	131%	946,2	93%
4.2. ERS po Ugovoru o DPTS	7,2	8,5	84%	7,5	95%
4.3. CGES - tercijarna i sekund. regulacija	33,8	0	0%	14,9	227%
4.4. CGES - kompenzacioni programi	21,1	0	0%	20,6	103%
4.5. Uniprom	560,6	613,2	91%	604,4	93%
4.6. CEDIS - za gubitke*	363,1	0	0%	368	99%
4.7. CGES - za gubitke	129,8	0	0%	134,8	0%
4.8. Ostalo	50,2	0		8,3	
4.8 Prodaja kupcima FC Snabdijevanje	2.415,7	2.423,7	100%	2.374,6	102%
4.8.1. Kupci na 110 kV	74,4	83,1	89%	80,6	92%
- Željezara	34,6	43,2	80%	38,6	90%
- Željeznička infrastruktura	20,7	21,9	95%	19	109%
- TE Pljevlja za sopstvene potrebe	9,2	8,5	108%	8,4	109%
- Ostali klijenti na 110	9,9	9,5	104%	14,6	68%
4.8.2. Kupci na 35, 10 i 0,4 kV	2.341,3	2.340,6	100%	2.294	102%

*Isporuka po voznom redu (osnovni ugovor)

4 Naplata potraživanja za isporučenu električnu energiju

Od ukupno fakturisane realizacije od strane snabdjevača u 2019. godini i neizmirenih potraživanja iz prethodnih godina, naplaćeno je ukupno 259.847.961,61€ sa ostvarenim stepenom naplate od 100,16% u odnosu na ukupno fakturisanu realizaciju u 2019. godini. Od direktnih kupaca je naplaćeno 3.781.700,50€ i ostvaren stepen naplate od 82,06%, a od distributivnih kupaca je naplaćeno 256.066.261,11€ sa ostvarenim stepenom naplate od 100,49%.

321.993.511€

Ukupni poslovni prihodi
od prodaje u 2019. godini

259.424.722,47€

Ukupna bruto fakturisana realizacija od strane
snabdjevača za direktne i distributivne
kupce u 2019. godini

4.608.710,77€

Direktni kupci

254.816.011,70€

Distributivni kupci

5 Kadrovska politika

403

FC Proizvodnja

199

FC Snabdijevanje

374

Direkcija

976

Ukupan broj angažovanih
radnika u EPCG

Kontinuiranim ulaganjem u razvoj ljudskih resursa EPCG nastoji da obezbje-di spremnost zaposlenih da odgovore izazovima u svakodnevnom poslo-vanju, istovremeno dajući svoj doprinos njegovom unapređenju.

Društvo je u 2019. godini posebno obraćalo pažnju na usavršavanje i obra-zovanje zaposlenih, kao i na kupovinu stručne literature i uplatu članarina zaposlenih u okviru profesionalnih organizacija.

6 Zaštita i zdravlje na radu i zaštita životne sredine

Sve aktivnosti u oblasti zaštite i zdravlja na radu, zaštite i spašavanja i zaštite životne sredine se realizuju prema zahtjevima proisteklih iz Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, Zakona o zaštiti i spašavanju, Zakona o životnoj sredini, podzakonskih akata iz ovih oblasti i drugih relevantnih propisa u Crnoj Gori i internih kompanijskih akata koji regulišu ove oblasti

6.1 Zaštita i zdravlje na radu

U toku 2019. godine na polju izrade normativnih i sistemskih akata Društva urađeno je sljedeće:

Završena je izrada Akta o procjeni rizika za radna mjesta u Direkciji EPCG i FC Snabdijevanje. Aktom je obuhvaćeno 426 radnih mjesta sa 678 zaposlenih. Zbog izmjena i dopuna Pravilnika o Sistematizaciji radnih mjesta EPCG AD navedeni podaci u konačnom biće u značajnijoj mjeri promijenjeni, što će biti urađeno kroz reviziju Akta. Aktima o procjeni rizika, između ostalog, a kao najvažnije izvršena je identifikacija svih opasnosti i štetnosti prisutnih u radnoj sredini EPCG, definisani su nivoi rizika za bezbjednost i zdravlje zaposlenih na svim radnim mjestima u EPCG od identifikovanih opasnosti i štetnosti i konačno definisani su planovi mjera za spriječavanje, otklanjanje i smanjenje nivoa rizika na najmanji mogući nivo.

U zadnjem kvartalu 2019. godine vršene su aktivnosti na reviziji (inoviranju) sljedećih internih akata iz oblasti ZZNR:

- Pravilnika o ZZNR
- Uputstva za bezbjedan rad u elektroenergetskim objektima
- Normativa sredstava i opreme lične i kolektivne zaštite na radu

U sklopu realizacije Projekta implementacije integrisanog sistema menadžmenta (IMS) u EPCG u skladu sa standardima ISO 9001, ISO 14001 i ISO 45001, stručna lica za ZZNR i stručna lica i referenti za zaštitu i spašavanje iz svih organizacionih djelova bila su aktivno uključena u izradi dokumentovanih informacija (procedura) kroz koje su opisani osnovni procesi koji se odvijaju u oblasti ZZNR i oblasti zaštite i spašavanja u slučajevima kada je zaštita i spašavanje u direktnoj vezi sa zaštitom i zdravljem na radu. U navedenim aktivnostima predmet izrade bilo je osam procedura, čija izrada je tekla prema projektovanoj dinamici i iste su završene i stupile na snagu u prvoj polovini 2019. godine.

Vezano za oblast zaštite i spašavanja naglašavamo da je firma INZA – Institut za upravljanje rizicima i naučno-istraživački rad DOO Podgorica u toku 2018. godine u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju izradila 347 planova zaštite i spašavanja za potrebe EPCG AD. U junu 2019. godine Direktorat za vanredne situacije dao je saglasnost na ukupno 20 planova zaštite i spašavanja, što znači da je EPCG u obavezi da iste i primijeni.

Na 14 planova zaštite i spašavanja nije data saglasnost, jer davanje saglasnosti nije u njihovoj ingerenciji već u ingerencijama drugih organa MUP-a ili drugih državnih organa.

U toku 2019. godine, u skladu sa odredbama normativnih akata (eksternih i internih) vršeno je osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad. Osposobljavanje i provjeru osposobljenosti su vršila stručna lica za oblast ZZNR iz sastava zaposlenih EPCG, po Programu osposobljavanja iz 2012. godine, a na osnovu Ovlašćenja koje je EPCG dobila od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore izdatog 16.03.2017. godine. Ukupan broj zaposlenih u EPCG koji su osposobljeni za bezbjedan rad u toku 2019. godine iznosi 288.

Zdravstveni pregledi organizovani su u skladu sa Aktom o procjeni rizika (za djelove za koje postoji Akt, odnosno za elektrane), dok su za ostale organizacione djelove zdravstveni pregledi organizovani i sprovedeni za zaposlene koji su raspoređeni na radna mjesta sa posebnim uslovima rada u skladu sa Sistematizacijom radnih mjesta. Periodični zdravstveni pregledi organizuju se jednom godišnje. Prema potrebi, obavljaju se i prethodni zdravstveni pregledi, kao i vanredni specijalistički pregledi.

Ukupan broj zaposlenih u EPCG koji su izvršili zdravstveni pregled u toku 2019. godine

16 Prethodni pregled **440** Periodični pregled **10** Sanitarni pregled

U toku 2019. godine, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, standardima, tehničkim propisima, uputstvima proizvođača, odredbama Pravilnika o periodičnim pregledima i ispitivanjima sredstava za rad i internim aktima Društva vršeno je ispitivanje sredstava za rad radi utvrđivanja da li su na njima primijenjene neophodne mjere za siguran i bezbjedan rad.

U februaru 2019 godine izvršeno je ispitivanje uslova radne sredine u zimskom periodu za OC Direkcija i FC Snabdijevanje.

U toku 2019. godine u EPCG dogodilo se 14 povreda na radu.

6.2 Zaštita životne sredine

U cilju zaštite životne sredine, EPCG kontinuirano ulaže u razvoj i modernizaciju opreme kako bi doprinijeli smanjenju emisije štetnih materija, adekvatnom tretmanu otpada i otpadnih voda, kao i sanaciji zemljišta.

Tokom 2019. godine na polju izrade normativnih i sistemskih akata Društva urađeno je sljedeće:

- Izrađeno je šest procedura iz oblasti zaštite životne sredine koje su usvojene tokom 2019. godine,
- Izrađen je plan upravljanja otpadom za period 2019-2022,
- Izrađen je godišnji plan monitoringa životne sredine,
- Izrađen je akcioni plan programa zaštite životne sredine,
- Izrađen je izvještaj o monitoringu životne sredine,
- Izrađena je bazna studija termoelektrane Pljevlja sa detaljnim istraživanjem uticaja na stanje akvatične životne sredine, stanja u rječnom ekosistemu, kvaliteta ambijentalnog vazduha, emisija iz stacionarnih izvora i sadržaja opasnih i štetnih materija u zemljištu, karakterizacijom otpada i prijedlogom mjera za svaki od prepoznatih rizika u cilju korigovanja stanja i vraćanja u prirodnu ravnotežu,
- Izrađen je akcioni plan na osnovu mjera datih u baznoj studiji TE Pljevlja.

U toku 2019. godine nastavljena je saradnja sa državnim institucijama kroz dostavljanje traženih podataka. Takođe, od ostalih aktivnosti koje su sprovedene treba izdvojiti učešće u izradi plana za period 2020-2024, obilaske elektrana u skladu sa Procedurom interne kontrole i nadzora iz oblasti zaštite životne sredine, vršena je predaja otpada iz svih djelova Društva i sl.

7 Upravljanje rizicima

Društvo kontinuirano radi na poboljšanju iz oblasti upravljanja rizicima u cilju obezbjeđenja dodatnih garancija za dostizanje strateških i operativnih ciljeva putem blagovremenog identifikovanja i spriječavanja rizika, definisanja efektivnih mjera i obezbjeđenja maksimalne efikasnosti mjera za upravljanje rizicima. U toku je, od marta 2018. godine, projekat Implementacije Integrisanog upravljanja standardima kvaliteta (IMS) kojim će se obuhvatiti svi strateški i operativni rizici u okviru kompanije.

7.1 Ciljevi i metode upravljanja finansijskim rizikom

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima kao što su: tržišni rizik (koji obuhvata valutni rizik, rizik kamatne stope, rizik tokova gotovine i rizik cijena), rizik likvidnosti, rizik tokova gotovine i rizik cijena. Upravljanje rizicima u Društvu je usmjeren na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

7.2

Informacije o izloženosti rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka

Društvo je izloženo riziku promjena cijena električne energije kako na domaćem tako i na inostranom tržištu tj. berzi. S obzirom da je EPCG aktivni učesnik na regionalnom tržištu električne energije, i kao kupac i kao prodavac, promjene u cijenama mogu itekako da utiču na trenutno poslovanje. Dio ovih rizika se eliminiše kroz zaključivanje dugoročnih ugovora o trgovini električnom energijom. Nova zakonska regulativa podrazumijeva da se od 01.01.2017. cijena električne energije za distributivne potrošače formira na osnovu tržišne cijene sa referentne berze, uz određena ograničenja. Uzimajući u obzir cijenu električne energije na referentnoj berzi koja je veća u odnosu na propisanu za prošlu godinu, trenutno ne postoji rizik od umanjenja cijene električne energije za distributivne potrošače u 2020-oj godini.

S obzirom da su pojedini kreditni aranžmani EPCG vezani za varijabilnu kamatnu stopu i EURIBOR, postoji određeni kamatni rizik sa aspekta zaduživanja kod banaka i ostalih finansijskih institucija. Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promjene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, prije svega za dugoročne obaveze i preduzima odgovarajuće mjere radi obezbjeđenja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima. EPCG nije izložena kamatnom riziku sa aspekta plasiranja novčanih sredstava imajući u vidu da su ugovorima definisane fiksne kamatne stope.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica, uključujući neizmirena potraživanja i preuzete obaveze. U cilju obezbjeđivanja naplate potraživanja, EPCG u kontinuitetu primjenjuje prinudne mjere naplate. Takođe, organizovanjem nagradnih igara i podsticanjem redovnih platiša putem politike popusta, Društvo nastoji da pozitivnim mjerama utiče na poboljšanje naplate potraživanja.

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrijednosti kojima se trguje, kao i obezbjeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućih iznosa kreditnih obaveza. Projekcija ukupnih tokova gotovine vrši se na nivou Društva koje kontinuirano prati likvidnost kako bi obezbjedilo dovoljno gotovine za potrebe poslovanja.

7.3

Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja

Upravljanje rizicima je u nadležnosti menadžmenta Društva. Kontinuirano se radi na kreiranju i unapređenju registra rizika koji će u velikoj mjeri pomoći u smanjenju neizvjesnosti poslovanja.

8 Korporativna filantropija i sponzorstva

EPCG u okviru svojih aktivnosti odnosa s javnošću realizuje sponzorstva i donacije (korporativna filantropija) u cilju doprinosa unapređenju kvaliteta života građana, kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou. Za aktivnosti iz te oblasti EPCG je dobila i dvije prestižne nagrade: specijalno priznanje u okviru nagrade za filantropiju „Iskra“, čiji je cilj da se prepoznaju i javno istaknu privredna društva i pojedinci koji svojom materijalnom i finansijskom podrškom daju primjer drugima i postavljaju standarde kojima valja težiti kada je u pitanju ulaganje u opšte dobro, kao i nagradu za društvenu odgovornost Privredne komore Crne Gore. NVO „Ozon“ je EPCG dodijelila i nagradu „Zelena zvijezda“.

8.1 Korporativna filantropija

Tokom 2019. godine, EPCG je realizovala značajne donacije, od kojih ćemo izdvojiti samo najvažnije:

Udžbenici za prvake

Elektroprivreda Crne Gore, u saradnji sa Opštinom Pljevlja, donirala je nabavku udžbenika za učenike prvog razreda osnovnih škola sa teritorije opštine Pljevlja. U pljevaljskoj opštini, ove godine upisana su 202 prvaka, a za nabavku udžbenika EPCG je izdvojila 7.000 eura.

Renoviranje Gradske kuće

Elektroprivreda Crne Gore donirala je 17.000 eura za renoviranje Gradske kuće u Nikšiću gde je sa radom počela dječija biblioteka.

Kupovina medicinskih aparata KBC

Elektroprivreda Crne Gore podržala je društveno odgovornu inicijativu Privredne komore Crne Gore i sa 20.000 eura učestvovala, zajedno sa ostalim partnerima Privredne komore, u projektu prikupljanja sredstava za kupovinu medicinskih aparata Kliničkom centru u Podgorici.

EPCG, CGES, RUP i KBC potpisali ugovor u vrijednosti od 300.000€

Elektroprivreda Crne Gore, Crnogorski elektrodistributivni sistem, Rudnik uglja Pljevlja i Klinički centar Crne Gore potpisali su četvorogodišnji Sporazum o finansiranju projekata u najvećoj crnogorskoj zdravstvenoj ustanovi u vrijednosti od 300 hiljada eura.

Donacija JZU Dom zdravlja Nikšić

JZU Dom zdravlja Nikšić donirano je 19.500 eura za medicinske aparate.

Donacija JZU Dom zdravlja Pljevlja

JZU Dom zdravlja Pljevlja donirano je 21.400 eura za nabavku ultrazvučnog aparata.

18.000€ Opštoj bolnici Bijelo Polje

JZU Opšta bolnica Bijelo Polje donirano je 18.000 eura za nabavku rotacionog tkivnog procesora

Stipendije studentima ETF

Povodom 58 godina od osnivanja Elektrotehničkog fakulteta, EPCG je dodijelila tri stipendije od 500 eura studentima koji su nakon završenih osnovnih studija tog fakulteta imali najviši prosjek, a finansira i školarinu magistarskih studija jednom od saradnika u nastavi Elektrotehničkog fakulteta, kao i školarinu za po jednog studenta magistarskih studija, koji su ostvarili najbolji prosjek ocjena tokom osnovnih i specijalističkih studija, a koji su magistarske studije upisali u studijskoj 2019/2020. godini.

Donacija JZU Specijalnoj bolnici za plućne bolesti "Dr Jovan Bulajić"

JZU Specijalna bolnica za plućne bolesti "Dr Jovan Bulajić" donirano je za nabavku 25 klima uređaja 12.000 eura

EPCG donirala automobile

EPCG je u 2019. godini donirala vozna sredstva Osnovnoj školi Rade Perović iz Velimlja, autobus Renault Master Fudbalskom klubu POLET – Stars iz Nikšića i automobil Opel Astra odjeljenju Zavoda za transfuziju krvi u Nikšiću. IT opremu, EPCG je donirala Osnovnoj školi Ratko Žarić, Osnovnoj školi Luka Simonović i Osnovnoj školi Dobrislav Đedo Perunović.

Klub dobrovoljnih davalaca krvi

Tradicionalno, EPCG je sponzor Kluba dobrovoljnih davalaca krvi EPCG, jednog od najboljih i najaktivnijih klubova u Crnoj Gori.

Košarkaški kamp za djecu Doma za napuštenu djecu u Bijeloj

EPCG je tradicionalno omogućila da dvanaestoro djece Doma za napuštenu djecu u Bijeloj, učestvuje u košarkaškom kampu u Kolašinu, koji organizuju naši proslavljeni košarkaši Savo Đikanović i Vlado Šćepanović.

Učešće u TV emisiji DNEVNICA

Takođe, kroz manja sredstva i projekte u 2019. godini, naša kompanija učestvovala je u mnogim aktivnostima i podržala projekte kao što su emisija DNEVNICA TV Vijesti (1.000 eura za kupovinu hrane za sedam najugroženijih porodica iz Podgorice), rekonstrukcija dvorišta Osnovne škole Njegoš sa Cetinja, kulturno umjetničko društvo Vladimir Knežević Voloda iz Pljevalja, NVO Zeleni Crne Gore, NVO Udruženje mladih s hendikepom, Fondaciju za izgradnju spomenika princezi Jeleni, Crveni krst Crne Gore i mnoge druge.

Kroz efikasan PR i marketinški alat, sponzorstvima u oblasti sporta, kulture i filma, kao i društveno odgovornim aktivnostima, doprinosimo značajno jačanju imidža naše kompanije.

82

Sponzorstva

Tokom 2019. godine, EPCG bila je sponzor mnogobrojnih sportskih i kulturnih dešavanja. U skladu sa opredjeljenjem da se u oblasti sporta fokusiramo na nacionalne saveze, realizovana su dva strateška sportska sponzorstva, Plivačkog i vaterpolo saveza Crne Gore i Košarkaškog saveza Crne Gore, a podrška je data i Odbojkaškom savezu Crne Gore kao i Rukometnom savezu Crne Gore. EPCG je i sponzor Studentskog sportskog Saveza Crne Gore kao krovne institucije studentskog sporta u državi. Takođe, u cilju doprinosa razvoja sporta na lokalnom nivou, EPCG je bila i sponzor fudbalskog i košarkaškog kluba Sutjeska iz Nikšića, Plivačkog vaterpolo kluba Nikšić, šahovskog kluba Elektroprivrede, rukometnog kluba Lovćen, Atletskog kluba Lovćen, sportsko ribolovnog kluba, sportskog alpinističkog kluba MAK.

U oblasti kulture, podržali smo dva velika muzička festivala u Nikšiću – Lake Fest i Bedem Fest, kao i muzičke festivale Southern Soul u Ulcinju i City Groove u Podgorici te zeleni festival Party Bus održan u Nikšiću, Podgorici i Plužinama. Pružili smo podršku i jedinstvenom Međunarodnom festivalu lutkarstva u Podgorici, kao i Festivalu alternativnog teatra, kao i kulturnim i umjetničkim programima Glavnog grada.

9 Kapitalna ulaganja

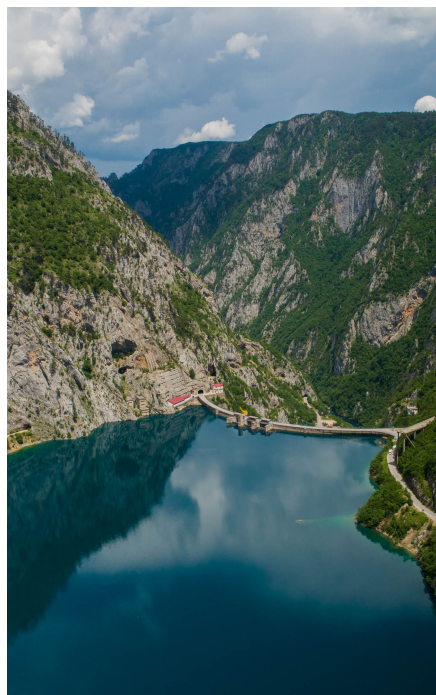
U 2019. godini ukupna kapitalna ulaganja u EPCG su iznosila 9.349.721,20€. Većina ulaganja se odnosila na modernizaciju i nove projekte u iznosu od 4.785.410,31€, dok je za projekte FC Proizvodnje utrošeno 3.431.113,43€.

U nastavku je dat tabelarni pregled kapitalnih ulaganja EPCG po cjelinama Društva.

PREGLED KAPITALNIH ULAGANJA U EPCG (€)			
Dio društva	2019	2018	Δ (2019-2018)
Direkcija za razvoj i inženjering	4.785.410,31	11.767.572,07	(6.982.161,76)
HE Perućica	1.670.745,20	415.566,55	1.255.178,65
HE Piva	866.437,77	786.301,90	80.135,87
TE Pljevlja	893.798,46	668.192,77	225.605,69
Direkcija FC Proizvodnje	132	2.925,40	(2.793,40)
FC Proizvodnja	3.431.113,43	1.872.986,62	1.558.126,81
FC Snabdijevanje	507.512,33	313.608,12	193.904,21
Direkcija društva	625.685,13	367.019,16	258.665,97
UKUPNO	9.349.721,20	14.321.185,97	(4.971.464,77)

Tabela br. 3: Pregled kapitalnih ulaganja u EPCG (€)

Najznačajnije investicije koje su se realizovale ili dijelom realizovale u 2019. godini su:

Rekonstrukcija i modernizacija HE „Piva” – II faza

Modernizacija HE „Perućica” – II faza

Nastavak korišćenja i fazne rekultivacije deponije „Maljevac”

10 Finansijski izvještaji i analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja

323.604.742€

Ukupni poslovni prihodi u 2019. godini
(+19.748.828€ u odnosu na 2018. godinu)

28.348.159€

Ostvareni neto rezultat kompanije u 2019. godini
(U 2018. godini iznosio 44.076.758€)

Ostvareni dobitak u 2019. godini je manji od ostvarenja
prethodne godine prije svega zbog manje proizvodnje
hidroelektrana usled nepovoljnije hidrologije u odnosu
na 2018. godinu, što je prouzrokovalo veće troškove uvoza
električne energije.

Bilans uspjeha

Tabela br. 4: Iskaz o ukupnom rezultatu za 2019. godinu

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU EPCG ZA 2019. GODINU		
	2019.	2018.
I POSLOVNI PRIHODI	323.604.742	303.855.914
1. Prihodi od prodaje	321.993.511	302.672.463
2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	-	-
3. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	-	-
4. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	-	-
5. Ostali poslovni prihodi	1.611.231	1.183.451
II POSLOVNI RASHODI	301.447.807	272.813.315
1. Nabavna vrijednost prodate robe	89.507.312	58.182.826
2. Troškovi materijala	43.212.322	41.709.681
3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	20.788.042	20.833.751
4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	21.738.302	30.091.999
5. Ostali poslovni rashodi	126.201.829	121.995.058
A. POSLOVNI REZULTAT	22.156.935	31.042.599
I FINANSIJSKI PRIHODI	6.236.839	5.607.642
II FINANSIJSKI RASHODI	1.480.555	1.683.834
B. FINANSIJSKI REZULTAT	4.756.284	3.923.808
I OSTALI PRIHODI	7.420.920	16.849.739
II OSTALI RASHODI	3.574.312	7.239.228
C. REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI	3.846.608	9.610.511
D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	30.759.827	44.576.918
E. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	-	-
F. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA	30.759.827	44.576.918
H. PORESKI RASHOD PERIODA	2.411.668	500.160
1. Tekući porez na dobit	3.516.795	3.724.738
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	(1.105.127)	(3.224.578)
I. NETO REZULTAT	28.348.159	44.076.758
J. ZARADA PO AKCIJI	0,2400	(0,3359)
1. Osnovna zarada po akciji	0,2400	(0,3359)
BROJ AKCIJA	118.132.402	131.229.055

Bilans stanja

Pregled aktive

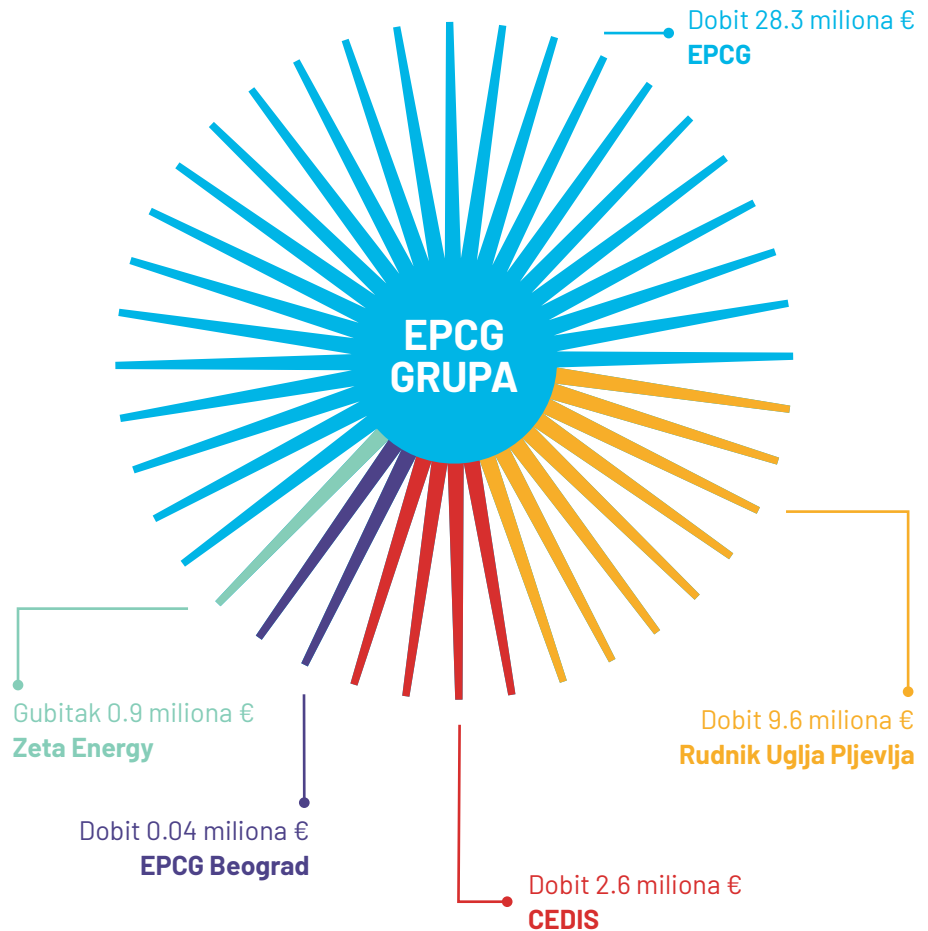
Tabela br. 5: Iskaz o finansijskoj poziciji EPCG na dan 31.12.2019.

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI NA DAN 31.12.2019.		
	31.12.2019.	31.12.2018.
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	3.287	3.287
B. STALNA IMOVINA	941.918.250	984.814.914
I GOODWILL	-	-
II NEMATERIJALNA ULAGANJA	746.281	1.128.379
III NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	574.703.135	586.816.242
1. Nekretnine, postrojenja, oprema	574.703.135	586.816.242
2. Investicione nekretnine	-	-
3. Biološka sredstva	-	-
IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	366.468.834	396.870.293
1. Učešća u kapitalu	326.262.941	324.001.864
2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	-	-
3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	40.205.893	72.868.429
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	89.908	174.202
D. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	1.097.424	1.489.225
E. OBRTNA SREDSTVA	126.128.189	146.614.557
I ZALIHE	6.218.888	6.580.614
II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA	119.909.301	140.033.943
1. Potraživanja	86.009.546	78.118.867
2. Potraživanja za više plaćeni porez	-	-
3. Kratkoročni finansijski plasmani	26.232.034	45.036.284
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	4.497.961	15.157.618
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	3.169.760	1.721.174
F. UKUPNA AKTIVA	1.069.237.058	1.133.096.185

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI EPCG NA DAN 31.12.2019.		
	31.12.2019.	31.12.2018.
A. KAPITAL	912.407.843	975.233.951
I OSNOVNI KAPITAL	769.927.930	855.285.366
II NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	-	-
III REZERVE	57.447.624	33.308.005
IV POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO SON- OVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	120.849.110	123.404.761
V NEGATIVNE REVALORIZACIJE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI PO OSN- OVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	(8.826)	(8.826)
VI NERASPOREĐENA DOBIT	41.184.784	48.602.081
VII GUBITAK	-	-
VIII OTKUPLJENJE SOPSTVENE AKCIJE I UDJELI	(76.992.779)	(85.357.436)
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	61.920.307	73.559.706
I DUGOROČNA REZERVISANJA	26.736.337	28.027.576
II DUGOROČNE OBAVEZE	35.183.970	45.532.131
1. Dugoročni krediti	35.183.970	45.532.131
2. Ostale dugoročne obaveze	-	-
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	32.034.475	33.223.896
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE	62.874.433	51.078.631
I KRATKOROČNE OBAVEZE	62.874.433	51.078.631
1. Kratkoročne finansijske obaveze	10.463.839	13.089.268
2. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	-	-
3. Obaveze iz poslovanja	40.655.176	25.913.969
4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	10.043.342	10.518.549
5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	1.295.281	477.039
6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	416.795	1.079.806
II KRATKOROČNA REZERVISANJA	-	-
F. UKUPNA PASIVA	1.069.237.058	1.133.096.185

Protekla godina za energetske subjekte u okviru tzv. EPCG grupe: EPCG, CEDIS, RUP, Zeta energy i EPCG Beograd ostaće upamćena kao jedna od uspješnijih poslovnih godina. Ostvarena dobit kompanija te dobra dinamika u realizaciji investicionih planova upućuje na to da se stabilno i pouzdano funkcionisanje crnogorskog energetskog sistema realno može očekivati i u godinama pred nama. Tako nešto garantuju i ambiciozno postavljene razvojne strategije svih subjekata u energetskom sektoru sa osnovnim ciljem obezbjeđivanja potrebnih uslova za nastavak kontinuiranog i sigurnog snabdijevanja potrošača električne energije u našoj zemlji na svim naponskim nivoima.

Dobit EPCG grupe 38,9 miliona eura

11 Nagrade

Izuzetni proizvodni i finansijski rezultati Elektroprivrede Crne Gore u 2019. godini, prepoznati su i kroz projekat „100 najvećih u Crnoj Gori“. U 2019, u kategoriji velikih preduzeća, laureati smo priznanja kao lider po prihodu i dobiti, čime je još jednom potvrđeno da društveno odgovornim i ekonomski održivim poslovanjem na transparentan način doprinosimo razvoju privrede i crnogorskog društva u cjelini.

12 Dalji razvoj

Investicioni plan EPCG za 2020. godinu iznosi oko

51 milion eura

i njega prvenstveno čine projekti FC Proizvodnje i Direkcije za razvoj i inženjering.

Primarni ciljevi na koje će se Društvo bazirati u narednom periodu su

Ekološka rekonstrukcija TE „Pljevlja” – blok I i nastavak rekonstrukcije i modernizacije postojećih elektrana (HE „Piva” i HE „Perućica”)

čime će se produžiti njihov radni vijek i sagledavanje mogućnosti investiranja u nove izvore energije a sve u cilju obezbjeđivanja energetske stabilnosti Crne Gore.

U 2020. godini je planiran početak realizacije projekata izgradnje

SE Briska Gora i VE Gvozd

koji će upotpuniti portfolio proizvodnje električne energije EPCG i doprinijeti značajnom povećanju proizvodnje iz obnovljivih izvora.

Takođe, planirana je i

fazna rekultivacija deponije „Maljevac” za potrebe TE „Pljevlja”

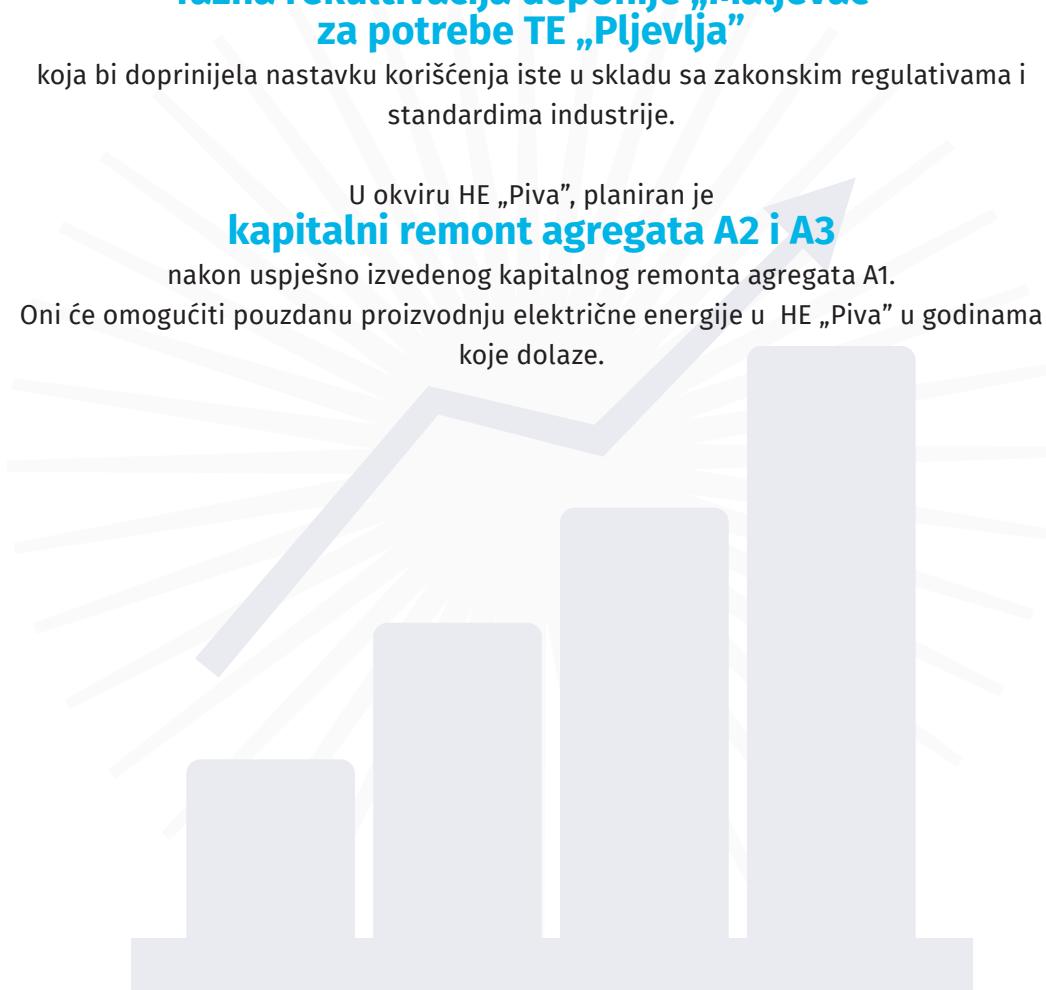
koja bi doprinijela nastavku korišćenja iste u skladu sa zakonskim regulativama i standardima industrije.

U okviru HE „Piva”, planiran je

kapitalni remont agregata A2 i A3

nakon uspješno izvedenog kapitalnog remonta agregata A1.

Oni će omogućiti pouzdanu proizvodnju električne energije u HE „Piva” u godinama koje dolaze.

Dobra energija